

Beslut

DATUM: 2008-09-22
AVDELNING: Avdelningen för kapitalförvaltning/Avdelningen för finansiell stabilitet
HANDLÄGGARE: Jan Schüllerqvist/Jonas Niemeyer
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2008-721-KAP

■ Ändring av begränsningsregeln för säkerhet i form av säkerställda obligationer emitterade av motparten själv eller motparten närstående institut för kredit i betalningssystemet RIX

Bakgrund

Riksbanken beslöt den 13 december 2007 att acceptera säkerställda obligationer som emitterats av motparten själv eller av motparten närstående institut¹ som säkerhet för kredit i RIX eller penningpolitiska instrument. Då det bedömdes att sådana säkerställda obligationer var mer riskfyllda än säkerställda obligationer som emitterats av ett institut som är fristående från motparten, beslutades om ett extra värderingsavdrag för obligationerna.

Samtidigt beslöt Riksbanken om en koncentrationsbegränsning som innebar att högst 25 procent av en motparts totala säkerhetsvärde får utgöras av värdepapper utgivna av en och samma motpart eller av en grupp av närstående motparter. Denna begränsningsregel gäller idag bara för säkerställda obligationer som emitterats av motparten själv eller motparten närstående institut samt andra värdepapper emitterade av svensk bank eller utländsk kreditinstitut. Avsikten var dock att denna begränsningsregel senare, efter remissförfarande, skulle göras generell.

Den 18 september 2008 fattade Riksgälden, efter samråd med Riksbanken, beslut om åtgärder för att underlätta den svenska penning- och obligationsmarknadens funktionssätt. Marknaden för statsskuldväxlar hade utsatts för ett starkt efterfrågetryck; ett skeende som helt hängde samman med utvecklingen på den amerikanska marknaden. Riksgälden lade fast ett extra emissionsprogram för statsskuldväxlar. Likviden från dessa emissioner skulle användas för omvända repor i bostadsobligationer. Därmed skulle spänningarna lätta även på den marknaden.

Riksbanken har mot denna bakgrund haft anledning att överväga åtgärder som ytterligare underlättar penning- och obligationsmarknadens funktionssätt. Med beaktande även av de överväganden som gjordes i samband med beslutet i december 2007, finns skäl för Riksbanken att pröva om säkerställda obligationer som emitterats av motparten själv eller av motparten närstående institut kan accepteras i en större utsträckning.

¹ Med säkerställda obligationer avses i detta sammanhang skuldförbindelser som getts ut i enlighet med lagen (2003:1223) om säkerställda obligationer.

Överväganden

Riksbankens regler om extra värderingsavdrag och begränsning av volymen av säkerställda obligationer som emitterats av motparten själv eller av motparten närstående institut saknar motsvarighet hos centralbanker inom Eurosystemet, i Danmark och i Norge.

Riksbanken gjorde vid sitt beslut i december 2007 bedömningen att det ur ett riskmässigt perspektiv var lämpligt att eftersträva en diversifiering av den säkerhetsmassa som Riksbankens motparter ställer till förmån för Riksbanken. Ett sätt att uppnå detta är att begränsa hur stor del av motpartens säkerheter som får vara emitterad av en och samma motpart eller grupp närstående motparter. Riksbanken konstaterade då att den optimala nivån för en sådan begränsning inte var given, men kom till slutsatsen att 25 procent var en lämplig nivå. Begränsningsregeln gäller idag dock endast för (i) säkerställda obligationer som emitterats av motparten själv eller motparten närstående institut och (ii) andra värdepapper emitterade av svensk bank eller utländsk kreditinstitut.

Riksbanken baserade beslutet i december 2007 på slutsatsen att säkerställda obligationer, på grund av sin konstruktion, är värdepapper av en sådan god kvalitet att de bör accepteras som säkerhet i Riksbanken även om de emitterats av motparten själv eller av motparten närstående institut. Att acceptera sådana värdepapper emitterade av motparten själv innebär dock en större risk än att acceptera samma värdepapper emitterade av annan. Riksbanken beslutade därför om ett extra värderingsavdrag för dessa fall.

Riksbanken gör nu bedömningen att säkerställda obligationer kan accepteras i större utsträckning än i dag utan att Riksbankens kreditrisk ökar nämnvärt. En sådan förändring ökar möjligheten till kredit i RIX och är till fördel för den svenska penning- och obligationsmarknadens funktionssätt. Riksbanken anser det dock alltför viktigt att eftersträva en diversifiering av den säkerhetsmassa som Riksbankens motparter ställer till förmån för Riksbanken. Mot den bakgrunden bör inte begränsningsregeln tas bort helt. Den höjning av den tillåtna andelen som bör göras bör därför begränsas till att innebära en höjning från 25 procent till 75 procent av det totala värdet av de säkerheter som ställts av motparten.

Höjningen av begränsningsregeln bör lämpligen bara avse säkerställda obligationer som emitterats av motparten själv eller av motparten närstående institut. Detta innebär att för andra värdepapper som är emitterade av svensk bank eller utländskt kreditinstitut bör en maximal andel om 25 procent av de totala säkerheterna även fortsatt gälla eftersom begränsningsregeln i detta fall inte kan antas ha en negativ effekt för den svenska penning- och obligationsmarknadens funktionssätt.

Den ändrade begränsningsregeln bör gälla tills vidare, men Riksbanken kommer under hösten 2008 se över reglerna för säkerheter och i detta sammanhang även pröva vad som långsiktigt ska gälla för denna typ av koncentrationsbegränsning. En sådan översyn är lämplig med beaktande av bl.a. de förändringar rörande säkerheter som andra centralbanker genomfört eller planerar.

Enligt gällande Regler för RIX och penningpolitiska instrument skall Riksbanken normalt remittera förslag om ändringar i regelverket till RIX-deltagarna med en remisstid på 30 dagar. Riksbanken ska också underrätta RIX-deltagarna om förändringar senast 15 dagar innan de träder i kraft. Riksbanken kan dock bortse från dessa krav om det finns särskilda skäl. Då förändringen enbart är till fördel för RIX-deltagarna och med

beaktandet av syftet, får sådana skäl anses föreligga. Förändringen bör träda i kraft omedelbart.

■ Samråd i detta ärende har skett med avdelningen för finansiell stabilitet, avdelningen för penningpolitik och stabsavdelningen och information om den föreslagna ändringen har lämnats till direktionen.

Beslut

Mot ovanstående bakgrund beslutas att:

- avsnitt 3.1.3 i Riksbankens anvisningar för säkerhetshantering ändras i enlighet med bilaga 1,
- ändringen träder i kraft den 22 september 2008, och
- avsnitt 3.1.3 i bilaga H4 till Villkor för RIX och penningpolitiska instrument ändras på samma sätt och att denna ändring träder i kraft vid den tidpunkt då Villkor för RIX och penningpolitiska instrument träder i kraft.

Sophie Degenne

Chef för avdelningen för kapitalförvaltning